

גערשיין בילען תוקין הספר **שמירת עיניים כהלכה** וואו וועס בז"ד ארייניגעבען וווען דורך **הוצאת טהור עיניים**

אנו ממקירים

שנה ה' | גליון 17 - אידיש | פרא-הchodש תשס"א

מִתְהָרֶטֶם:

הבא ליטהר מסויין אותו

ויאס ער היט זיינע אויגן בקדושה געוואלדייגע הילפּ פָּון היימל וואו אַיד באָקּומְטּ דורךדעם

נוו' טוון וואס ער קען זיך צו אלטן אפעהיטן איז זוכה.
הנ' טוון וואס ער קען זיך צו אלטן אפעהיטן איז זוכה.

בדעומאלט קומוט מען אים צו הייל פון הימל, דער רבש"ע
העליפט אים צו זיך צו קענען האלטן דריין אונן הייליג. איזז
וואוי חכמינו זל' אגאן אונין אויף עטליכע פלאיער: "הבא
לייטהָר מס' עין אותו" (שבת קה, א) – איןינער זוכט צו
יאייזין ריי, העליפט מען אים פון אויבין; "בדרכְ שָׁאַדְם רָצֶחָ
לִילִיכְ בְּהַמּוֹלִיכְ אָתָה" (מכות, ב) – איןינעם וועג וואס א
מענטניש ועלט אויס צו גיין פריט מען אים פון הימל;
"אֲדָם מִקְדְּשׁ עַצְמוֹ מֵעַת מִקְדְּשֵׁין אָתָה הרבה" (וימת, א)
ווען מאונטש הייליגט זיך אביסל, הייליגט מען אים פון
אויבו אסאר.^א

**דער אויבערשטער
אליען הייליגט אים**

мир געפינען אין מדרש (ליקוט שמעוני פ' ויח') בי דער באקאנטער מעשה פון ר' מותיא בן חרש, וואו ער האט מיטיס מסירת נפש געהיןן אויסטשטען זיין איזיגן כדי ער לאאל יישט וכשל ווערט מיט א ראייה אסורה, אָ דער רבש"ע האט אים דערנארך צוגעוזאגט אָז ער איז זיין ערבר אָז דער יציר הרע וועט מעור נישט האבן קיינ שילטה אויך זיין.

דאס צולבגע איז מיט יען איד, אויב שטאראקט מען
באומות אונן מילטובייט זיך צו היטן ווי ס"דאָר צו זיין, איז
מענו זוכה צו א געוואַלדיגעַר סייעטה דשטייא. ווי מיר
יענען דערוויך א מודאָזִיג לשון אין מדרש (מדרש עשרה
חוּבוֹרֶתֶת, עה' פ לא הנאך): **"אל יסתכל בנשים, שם בא ליתר
מסמְסִיעֵין אוטוֹן מִן הַשָּׁמִים, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בעצמו
מִתְהַבֵּב לְקַדְשׁוֹ וְלֹא יָתַן לִיצְיוֹן הָרָע לְשָׁלֹט בּוֹ"** – וווען אַ
אַיד וויל זיך האלטן ריינ אונן נישט קוֹקוֹן וואו מיטאָר נישט,
העלפע מען אים פון הימל, אונן דער אויבערשטער אליאין
קוקומט אים הייליגן, אונן ער לאזט נישט צו דעם יציר הרע
זיך איכח!

דער הייליגער תפארת שלמה שרייבט מורה'דייגע
ווערטעד (פרשת האזינו),² איז היטן די אויגן איז דאס

למען חור

דער רבש"ע העלפטע!

א פרעומדער אין לאנדאן שפערט ביינאכט

הרחהח ר' שלמה בראנסדארפער צ"ל, דער טאטע פון הגה"ץ ר' מאיר בראנסדארפער צ"ל, וועלכער האט געוואיזונן אין ירושלים עי"ק, איזי געווען באקאסט מיט זיין גויססער ריינט שמיטים און זהיירות אין שמיית עיגים. ער האט שטענדיג בעהיטן די אוינן גאר שטארק, און געלעבט מיט א געוואולדיגן פחד פון אריהה אסורה.

טרואץ ذין גוואולידיגער אגעהטנקייט, האט ער אלעמאלא געדען די השגהה עליינה וואס האט אים באגליט ער זאל צען וואס ער דארך צען. ר' שלמה האט אליין אמאלא מעיד געווען אויך זיך איז אינעם ענין פון שמירת עינים האט ער שטענדיג גענטאנן אָראָזְדַּבְּרָעָבְּרָאָפְּשִׁירָהָדְּשִׁיטְּיָא

ר' שלמה זל פלעגט פארון יעדן טאג קיין תל אביב מיט' אווטאבראס צוילב זיינע געשעפעטן מיט דיינאנטן. א' איד וועלכער האט אמאל מיטעההאלן ר' שלמה'ס נסעה אויפֿן באם, האט זיך נישט געקענט גענונג אפואודען פון ואו דער איד מיט די אפרומאכטע אויגן אין ווינקל פון באס וויסט גענוי ווען צו קליגענע פארון דרייעוואר או ער וויל אפלשטייגן, וו איזוי ער שפֿאצְרִיט אוניכ' דער גאס וויסנדייג פֿינְקְטְּלֵר וויאו צו גײַן, אָאַנְג

“זענדייג אמאן אין לאנדאן”, האט ר' שלמה גאנשרבן אברידיז צו
זענעם אידיך, וואו ער דענקט דעת אוייבערשטן אויך זיין
חסדים איז ער האט געקענטה היטן די אוינן וס'דראך צו זיין
אויפֿן וועג. פאלנדן איז א חלק פון זיין וערטער אינעם ברויכ:

המשך אויף זייט 2 <<

הסתכלות | זייט 3

אוצר ההלכה

ודער הייליגער חווות דעת, הוגה"ק רביע יעקב מליסא זצ"ל, שרייבט (בספרו אמרת לעקב, מובה בספר מלחתות קודש פרק י' אוטרכ':⁵ ד' גמרא זאגט (ימא פ', א), "גдолה תשובה שמבייה רפואה לעולומ". דברך מען לאורה FARASHTEIN, ואספואר ש"יכות האט תשובה מיט רפואה? נאר דער רמב"ם שרייבט או' ס'ענען דא מענטשן וואס וווען גבעוין מיט א טבע וואס ס'אייז זי' שועער זיך אפכושידין פון שלעכטן תאוות, אונ אנדערען וווען גבעוין מיט הייש בלוט וואס מאכט זיך שועער זיך אפכושידין פון בעס, א"ו. דאס מאינען חז'ל, אונ וווען א מענטשן טוט תשובה, ער פרובייט זיך צו שטארקן אויף זיין נאטטור, איז אויסער דעם וואס לפום צערא אגרא, הילט דער אויבערשטער אויך אויס זיין טבע, סי'אל אים מער נישט זיין אויז שועער זיך צו שטארקן.

עניליכע ווערטער שרייבט אויך דער הייליגער רביבנו יונה (שער תשובה, שער ד' אותא), איז ד' שלעכטן מידות פון א מענטשן זענען ווי א חוליכא פאר זיין נשפ, אונ דורךדעם וואס ער טוט תשובה, הילט דער רבש"ע אויס זיין קרענוק, ווי ס'שטייט אין פסוק (ישעהו, י) "ושב ורפא לו".

בשייכות מיט דעם איז געוען אמאלי בייס גרויסן גאנז דער שבת הלוי זצ"ל, איז א גראפע תלמידים האבן געשמוועסט מיט אים איבער די נסינוונות וואס זענען דא אין די עניינים. בתוך הדברים האט זיך איניגער פון די תלמידים אונגערוון, איז ס'ענען דא מענטשן וואס זענען גבעוין געוואוין מיט א שועער נאטטור אונ זי' האבן נישט די כוחות זיך מתגבר צו זיין.

הערונציג די ווערטער, האט זיך דער שבת הלוי געגען א רוף אן: "ס'אייז נישט דא איז זיך! אויב סי וועלכער מענטשן שטרענצעט זיך אונ ער טוט וואס ער קען, איז ער זוכה צא א ס'יעטה דשמייא זיך צו קעגען מותגער זיין אויף אלע מכתשלאו!" (לא שבת הלוי בבל' ע' תנג).

דא איז אונזער עבודה, אונ דאס דארפֿן מיר שטענדיג נישט מיד ווער, אונ דאס איברגען ווארכן מיר ארוייך אויפֿן רבש"ע. ס'אייז קלאר איז מיר דארפֿן מנילא צוקומען צו ס'יעטה דשמייא, אן דעם איז נישט שייך זיך גענץילך צו באהיטן פון וסינוו, אבער אבער איז מיטוט וואס מיקען, העלפט דער רבש"ע.

און דאס איז פשט, זאגט וויטער דער תפארת שלמה, אין דעם וואס די משנה זאגט (ב"מ פ"ז מ"ז), "שמור לי ואשbor לך שומר שכר" - דער רבש"ע זאגט פאר איד, דו הדיט דינגע אונגן דו זאלסט דעם זאלסט געדענצען איז זאך זיין ריוין פון הילבן, נאר געבן שכר אויף יעדן ביסל אונשטרענונגנו!

אין ספר עבودת פנים (פ"ג אות ט"ז) טייטש ער מיט דעם דעם פוסק, "האדם יראה לעינים וה' יראה ללבב" (שומאלא-א ט, ז) - א מענטשן דארף נאר זען צו או ארבעטען אויף זיינע אונגן, אונ דער רבש"ע וועט זען זען איז זיין הארץ זאל זיין ריוין פון הילבי עולם הזה.

פון הימל דרייט מען אבער זיין נאטו

נאכמער געפינען מיר, איז אפילו וווען א מענטשן טרעפט זיך אינגעטונקען איז נסינוונות, ער וויסט איז דאס איז זיין נאטטור אונ ער זעט נישט ווי איזו ס'קען אפילו מגעליך זיין ער זאל זיך אורייזען דערפֿן, דארף ער וויסן איז דער רבש"ע איז כל כיול, ער קען אים מהפה זיין זיין נאטטור צו א טבע שני. איז ער וועט געבן דעם ערשותן טרייט אורייס פונעם זימפֿ, ער וועט זיך שטארקן מיט אונ אמתה, וועט ער באקומען א הימילשע ס'יעטה דשמייא וואס וועט אים גענצליך אורייסלעפֿן.

א. ראה מה שכתב בהזה בספר מהזאה עיינט (מחזה), מהגאון ר' אליקים געצל לויינאן זצ"ל, תלמידו של החփח חיים זצ"ל ולמגיד מישורים בק"ק בריסק: "אם האדם עצם עיניו מראות ברע, הלא הוא בא ליטהר, ועל כן הקדוש ברוך הוא יתגבור ולכבות את יצרו. אבל אם פוקה עיניו לראות ולהבטה בכל תאה וחמדה, הלא הוא בא להיטמא ולא להיטהר, ועל כן אין הקדוש ברוך הוא עוזרו מיציר הרע, וכאשר אין והק"ח עוזרו אין יכול בעצמו ללבוש את יצרו".

ב. הא לא לשון התפארות שלמה במליאו: "יעזרו לנו עינינו וגו'" (בדרכ' ב. ב). יוזע כי יעקר העניינים הוא שמיות העניינים, חוש והאות כאישון בת עין, הנזקודה הפנימית אשר היא מכו מරאה הפליטה שקורין (שפיגל)⁶ - אס האדם מביט בו, הו נראת קורתו בו כו' בתוכו. וזה הרמז בכתוב, גודל השמריה שציריך האדם לשמר הראות כמו שומרו הראות מכ' בכח ובפועל, כי הוא לא אפשר ולא מכוכון, על כל זאת האדם ציריך לעשות מה שביבולו, וזה מס' עיינן אונזון מן השמים, כמו שכתוב "וְהִלֵּל יְשׁוּם" (שומאלא-א, ט). ס' מ' כסאדים עסוק במשא ומתן ציריך שמריה מועלוה, זה בא חמאת ראיות איזא'ו עלה' יאודה', כמו שאמרו 'דרך שבא לראות קר בא לראיות' (חגייה ב, חגייה ב). וזה הרמז בדבורי רצ'ל 'שומר לוי ואני אשמור לך שומר שכר' (ב' מ' ב), אס אמתה שומר מה שנוצע לי, כיודע לידי עיינ' ח' כי עיקר תקון אחר שבירת הכלים הוא מבחינת העיניים, ואני אשמור לך, כמו שכתוב 'ציריך איזישון עינן, רצח לומר שהק'ה שומר את האדם השומר איזישון עיננו כ'ל, כמו שכתוב 'ה' שמרך' וג' (תהלים קא, ח), ועל דבר זה עונדו נקרא 'שומר שכר' כי עיתיד עוד לקבל שכרו משפט'.

ג. אמתת לעקב: "גдолה תשובה שמבייה רפואה לעולם" (ימא פ', א). קשה להבין מה עניין רפואה דאמור. ונראה דהנה הרמב"ם (פס' טהדרין) כתוב שיש אדם שנולד בטבע רע שקשה לו לפרק מטאות עיריות, וכן לפעמים נולד ברטיחת הדם עד שאין אפשר לו לפרק מכם, וכיוצא בהזה הרובה, ולפום צוואר אגרא. ולזה אוט שפֿר, שם בא לידי חטא וועשה תשובה, הק'ה הרופא טבעו שלא קשה עליו שוב השמירה מכם ותואה וויכצא בהזה".

ד. שעורי תשובה: "דורך שיש לגוך חלי ומודה, כן יש לנפש. ומודה הנפש וחליה, מדותיה הרעות וחטאיה. ובשוב רשות מדרכו הרעה, ריפא ה' יתפרק חלי הנפש החוטאת, כמו שנאמר (תהלים מא, ה) 'ה' חנני רפאה נפשי כי חטאתי לך', ונאמר (ישעה, י) 'ושב ורפא לו'."

וויכטיגסטע זיך, וויבאלד דאס איז כויל דעם גאנצן מענטשן, אוזו ווי מײַעט איז וווען מ'קוקט אדרין אינעם אויג שפֿיגלitz זיך דער גאנצער מונטש אפֿ דערין, אונ דערפֿר אויר וווערט דאס שואראצפל אנגערופֿן "איישן" - ווי א קלינינער "איש". ווועט אבער א מענטשן טענער' איז דאס איז זיינע דער רפואה לעולומ'. זאגט זיך איז א שומן זיך דער גאנצער מיט ראיות אסורהות אומומילזידיג, ער זוכט עס בכל נישטן. אויף דעם דארף מען וויכן איז א מענטשן דארף טון וואס ער קען, אונ דער מאלט וועט מען אים העלפן פון הימל ער זאל נישט צוקומען צו קיין מכשולות אויף דעם וואס ס'ליגט נישט איז זיינע הענטן.

און דאס איז פשט, זאגט וויטער דער תפארת שלמה, אין דעם וואס די משנה זאגט (ב"מ פ"ז מ"ז), "שמור לי ואשbor לך שומר שכר" - דער רבש"ע זאגט פאר איד, דו הדיט דינגע אונגן דו זאלסט דעם זאלסט געדענצען איז זאך זיין ריוין פון הילבן, נאר געבן שכר אויף יעדן ביסל אונשטרענונגנו!

פון דינגע טיער ווערטער קענען מיר זיך אסאך לערנען ווי איז א פאוצ'טיטער חסיד האט געלענטט מיט א שטארקן בטחון, וויסניג איז דער רבש"ע וועט אים פיזן, אונ ס'יעט אים גארניישט פעלן צוליב זיך שמירת עיניים!

דער זיינער שלמה, דינט 199-196

געודט דעם נישט פארלוירענעם סעלפאן

ס'האט דערצילט הגה' צ המשפע ר' אלימלך בידערמאן שליט"ו ואס ער האט געהערט ערשותהאנטיג פונעם בעל המעשה, איגנערמאן פון אshed:

דער יונגענמאן איז געפאנן באזוק זיינע עטלען וועלכע וואוינען און בני ברק. ס'אייז געוען שפֿעט ביינאכט ווען דער יונגענמאן האט בשין געוואלט אהימפֿאָן קיין אshed, אבער מיטאמאל באמערכט ער איז ער האט נישט זיין טעלפאן מיט זיך.

ס'האט זיך אונגעהיבן א זוכגעניש, מהאט איבער געדרייט די גאנצעז הויז, אבער הסעלפאן איננו - ווי זיך זאל עס האבן אונגעהשלונגען. מהאט איזו אדרומגעוכט במשך אנדרטההאלבר שעה, בי' ענדליך האט דער יונגענמאן אויפֿגאנען און מחליט געווונן איז ער פארט האים און דעם סעלפאן ער קען דורך נישט דא בילבן א גאנצע נאכט.

ער זעט זיך איז אדרין איז קאָר און וויל אנהיבין פארו, ווען מיטאמאל גליטשט זיך דער סעלפאן אודיס פון צוישן זיינע קליידער - ס'אייז געוען אונוואאלט אהימפֿאָן פלא, אבער ב' דיא בידיה האט זיך אפֿגעפֿונען, און גס זו לטובה אויך די אומזיטע איזינס און א האלב שעה וואס פון קען דורך געגען.

דורךפֿאנציג די באס-סטאנצע אינדריסון פון בני ברק, ער זעט זעט זעט ער אונזערמאן א בחול' פון אshed. עד האט געווואסט איז דער ליעצטער באס קיין אshed איז שין געפֿאָר, און ער האט פאָרטשאנען איז דער ברחו האט נישט קיין וועג אהיימ. האט ער אים אונגענערופֿן זיך איז קאָר און אונגעדראנן א היטש איז אהיימ.

דינֵי הסתכלות בנשים | ד

(ב) צורת אשה במדונה, או ע"ג סקרין,⁴ אסור להסתכל בצורת אשה הנראית על ידי מראה (שפילה),² או על גברי תמונה או סקרין,⁵ וכ"ש אם היא תמונה של שחץ ותועבה, כמו שנופיע בעזה ר' בזמנינו⁶ במואגazzינע או במכמודות היפות של הדרכים, דתמונה הלו אסור לכליelman בכל אופן.⁷ יש להחמיר בתמונה אפילו אם באשਬ איזון בסימן רב.

א) לבבו מmono שלא עבר על מצות לא תעשה, ח'יב אדם לbezoz כל mono כדי שלא יעבור בקום ועשה על אחדות מצות התורה, שנאמר "ואהבת את ה' אלקיך וגו' ובכל מזדך", ואמרו חכמיינו ז"ל "בכל מזונך". ח'ילן אם יכול האדם לעבור על איסור הסתכלות בעריריות והrhorho עבירה או تحت עליון כל mono ולא לעבור, ח'יב הדברו כל mono ולא יעורו על מצות ה'.

הארון להתרחק מנסיותן ולעשות גדרים וסיגים,^ט אמרו חכינו ז'ל, "לעולם אל יביא עצמו לידי נסיוון", לפיכך צריך האדם להתרחק מכל דבר שמביאו לידי נסיוון בשמרית עיניו ומוחשבתו, ומנע עצמו מזוקמות שיכול לבוא בכמה לידי רע, "וכל שכן שאלה יכnis לביתו דברים אלו".^ו וכן צריך האדם לעשות עצמו גדרים

"ודברים הללו נאמרו לכל אדם, בין בחורו לבין זקן, ואפילו חסיד שבחסידים. ולא יאמר האדם, יודע אני בעצמי שללא אכשלה, כי אמרו חכמיינו ז"ל **"אל תאמין בעצמך עד יום מותך"**, ואמרו **"אין אפוטרופוס לעיריות"**, כי כל מצודיו וחרמו של היצר הרע רובם בענין זה.

בטחון בי' שמירת עינים

א באזונדרען נקודה אינעם ענין פון
 "הבא ליטהר מסיעין אותו" איז, א
 מענטש זאל וויסן איז דער רבש"ע העלפט
 אරוויס יעדן איז ער זאל קענען אויספירן
 דיבגע רצונות מיטין זיך היטן די אויגן.
 סמאקט זיך צומאל איז מענטש דארך
 עפעס ערליעדיגן, און ער שפירט איז ער
 ווועט דאס נאר קענען ערדייכן דורך
 וגאללאן אביסל אין דיין שמירת עינים.
 ס'צעט אים אויס איז ער ווועט זיך נישט
 קענען קיין עזה געבן און זיך אודומוקון
 איד"ג. דארך מען וויסן איז דער רבש"ע
 ווועט זיכער אויסהעלפן און אלעס צושיקון.
 אפלילו מיטין זיך היטן די אויגן.

דער הייליגער שומר אמונה זצ"ל
 שרײַיבט איז "בטחן" איז אונ עצה אויף
 שמירת עיניהם. וויל וווען א מענטש
 געפניט זיך אויף פלאץ זושא ער דארך
 היטן די אויגן, דארך ער האבן בטחן
 אינעם אויבערשטן איז ער ווועט אלעלס
 קענען ערעלעדיגן אפֿילו מיט'ן זיך היטן די
 אונגען

אן עריליכער איד וויסיט איז דער רבש"ע העלפט אים מיט אלע זייןיע באדערפערנישן, און דאס וואס ער טוט איז בלוייז השטדלות וואס דער איבערשטער וויל איז צאל טון. דאס איז אבער אלץ גאנר ווען ס'אייז בדריך הייתר, אבער אויב איז די פעהולה וואס ער טוט נישט אינגןאנץ אויסגעהאלטן על פי תורה, איז עס אודזאי נישט אין קל פון השטדלות וואס דער איבערשטער וויל ער צאל טון, און ער וועט אים בל ספק מהכין זיין דיז צאל און דעם. דעריבער ווען איינגעוויל עפערערלעדיגן און ער קלערט ס'וועט דארפֿן גיאין אויפֿן חשבון פון שמירת עניינים, דארפֿן ער זיין רואיג און זיכער בי זיך איז הרבה דרכימ למקומ און ער וועט שיין זארגן דערפֿאָר, אבער אודזאי איז נישט די עצה ער זאל נאכלאָזון פון שמירת עניינים.

**פתחו לי פתח כחודה של מחת, ואני
ארחתי לך בחתה בחתה נישל איזלון**

ה. בושמר אמוניות ("ח' מאמר הבטחון והזהוקות, פ':) הרוצה לשומרו עניין ייחוץ לבו בבטחון בה', הגם שנדרה לו ש策יר להסתכל לבא ולכאן, אם ה' ריצ'יה ימינו לו האיש שմבקש ממילא, דכתיב (*איוב כב, כט*) 'שעה עינים יושיע', שהקב"ה מושיע להז' השח עיניים בכל דבר שיצטרוך". וכן כתוב **בשותה הקודש** ("מאמר שמירת הברית פ':") "עיקר שמירות עיניים תלוייה במדת הבטחון, שבאות הולך ושבושים והיצור מפתחו ש策יר להסתכל בכאן ובכאן, אז יענה וישיב ליצרו, מה ש策יר ליראות הקב"ה המילא יזמין לפניו בעל כורחיו וכו', והקב"ה משגיחה על איש שמשמר עיניו בכל פוט וופוט של', ומה ש策יר לדאות ריאה מילא, ואין צרך להברך ברא ובבאה".

